

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88

overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

Saskia Kriesch
telefoon 038 499 76 37
S.Kriesch@overijssel.nl
Zaaknummer 5273656

Provincie Overijssel
De heer H. Pruijssen
Postbus 10078
8000 GB ZWOLLE

Datum	Kenmerk	Pagina	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
09.04.2019	2019/0073865	1 van 25	4	-	-

Onderwerp: Vergunning en ontheffing Wet natuurbescherming

Geachte heer Pruijssen,

Antea nederland B.V. heeft, namens provincie Overijssel, een aanvraag om een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming – Natura 2000-gebieden (verder Wnb – Natura 2000-gebieden) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 5 maart j.l.¹ ontvangen. Op 5 maart 2019 is er tevens een aanvraag ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – Soorten (verder Wnb-Soorten) bij ons gediend. Deze aanvraag heeft u echter tussentijds ingetrokken². De aanvraag Wnb – Natura 2000-gebieden betreft het uitvoeren van PAS- en instandhoudingsmaatregelen voor het Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht'. In deze brief geven wij onze voorgenomen beslissing weer.

Ontwerpbesluit

Wij hebben het voornemen om u een vergunning³ voor het uitvoeren van PAS- en instandhoudingsmaatregelen in het Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht' te verlenen.

De motivering hiervoor is in bijlage 2 (overwegingen) weergegeven.

De volgende stukken uit de aanvraag maken onderdeel uit van de ontwerp-vergunning:

- Verhagen, R. maart 2019. Uiterwaarden Zwarte water & Vecht – Toelichting bij vergunningaanvraag Wet natuurbescherming 2017.
- Vos, P., et al. Maart 2019. Ecologisch werkprotocol uiterwaarden Zwarte Water en Vecht
- Inrichtingstekeningen uit aanvraag voor deelgebieden 02 tot en met 11

Wij zijn voornemens om de definitieve vergunning te verlenen voor de periode vanaf inwerkingtreding van deze vergunning tot en met december 2022.

Voorschriften

Wij zijn voornemens aan de vergunning voorschriften te verbinden. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven.

---

¹ EDO-kenmerk 2019/0064433

² EDO-kenmerk 2019/0100132

³ Op basis van art. 2.7, tweede lid Wet natuurbescherming

Toetsing Wnb- Soorten

Uit de wet⁴ is gebleken dat er geen ontheffingsplicht geldt voor het onderdeel soortbescherming bij herstelmaatregelen voor het Natura 2000-gebied. Dit geldt zowel voor PAS-maatregelen als andere maatregelen ten gunste van de instandhoudingsdoelen van het betreffende Natura 2000-gebied. Met uitzondering van de maatregelen voor landschappelijk inpassing (het planten van bomen en struweel) en de KWR-maatregel, vallen alle maatregelen uit deze aanvraag hieronder en is hiervoor dus geen ontheffing Soortbescherming noodzakelijk. De verboden, bedoeld in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10, lid 1 Wnb, zijn nu niet van toepassing.

Op basis hiervan is de aanvraag ontheffing Wnb - Soorten voor de waterspitsmuis tussentijds ingetrokken.

Wel dient de zorgplicht uit de wet in acht te worden genomen. Hieraan wordt voldaan, indien u bij de uitvoering van de maatregelen in overeenstemming met het bij aanvraag gevoegde Ecologisch werkprotocol (zie bijlage 4 van dit besluit) werkt. In dit Ecologisch werkprotocol zijn maatregelen opgenomen om effecten op beschermde soorten, waaronder de Waterspitsmuis en Grote modderkuiper, te voorkomen en/of te beperken.

De maatregelen voor landschappelijke inpassing en KRW zijn aanvullend getoetst. Hiervan is geoordeeld dat deze maatregelen niet leiden tot een overtreding van de verbodsbepalingen uit de wet. Hiervoor hoeft geen ontheffing Wnb-Soorten te worden aangevraagd.

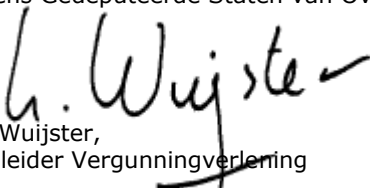
Leges

U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd⁵. De hoogte van de leges zijn afhankelijk van het uiteindelijke besluit.

Tot slot

Heeft u nog vragen naar aanleiding van ons voorgenomen besluit, dan kunt u bellen met Saskia Kriesch. Zij is te bereiken via telefoonnummer 038-4997637.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

Bijlagen:

Bijlage 1
Bijlage 2
Bijlage 3
Bijlage 4

Voorschriften

Overwegingen bij het besluit

Instandhoudingsdoelen Natura 2000-gebied Uiterwaarden Zwarte water en Vecht
Ecologische werkprotocol

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van Zwolle
- Burgemeester en wethouders van Zwartewaterland
- Antea Nederland B.V. Tolhuisweg 57, 8443 DV Heereveen. T.a.v. M, Roumen

⁴ Artikel 3.10, tweede lid in combinatie met artikel 3.8, zevende lid Wnb

⁵ Belastingverordening Overijssel

Reageren op het ontwerpbesluit?

Gecoördineerde ontwerp vergunningen Natura 2000 Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht

Procedure

Voor het Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht' moeten maatregelen worden uitgevoerd ten behoeve van de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied. De maatregelen behelzen met name het vervangen van duikers door klepduikers, het opschonen van watergangen en kolken, het lokaal verlagen van de zomerkade, en dergelijke.

Voor de uitvoering van de (herstel)maatregelen van het Natura 2000-gebied hebben de gemeente Zwolle, de gemeente Zwartewaterland en de provincie Overijssel drie ontwerp-besluiten in gezamenlijkheid opgesteld. Deze ontwerp-besluiten (en bijbehorende stukken) liggen, op basis van de coördinatieverordening Natura 2000 Overijssel (d.d. 9 november 2016) op basis van de Wet ruimtelijke ordening (artikel 3.33 en 3.34 Wro), gezamenlijk ter inzage in de periode **23 april 2019 tot en met 3 juni 2019**. In deze periode mag een ieder een zienswijze indienen.

Ontwerp-besluiten

Voor de realisatie van de maatregelen om de natuurdoelen in het plangebied te behalen, zijn de volgende ontwerp besluiten opgesteld:

- Bevoegd gezag gemeente Zwolle: Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk of werkzaamheden;
- Bevoegd gezag gemeente Zwartewaterland: Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk of werkzaamheden;
- Bevoegd gezag provincie Overijssel: Vergunning op grond van de Wet Natuurbescherming voor gebiedsbescherming.

Ter inzage legging ontwerp-besluiten en zienswijzen

De ontwerp-besluiten kunnen op de volgende locaties worden ingezien in de periode van 23 april 2019 tot en met 3 juni 2019:

- Gemeentehuis gemeente Zwolle, Lübeckplein 2, Zwolle
- Gemeentehuis gemeente Zwartewaterland, Telvorenstraat 2, Hasselt
- Provinciehuis provincie Overijssel, Luttenbergstraat 2, ZWOLLE

In de periode van 23 april 2019 tot en met 3 juni 2019 kunt u uw zienswijze bij voorkeur digitaal indienen via Natura2000vergunningen@overijssel.nl onder vermelding van het nummer 5269714, Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht en het ontwerp-besluit waarop de zienswijze betrekking heeft.

Het is ook mogelijk om schriftelijk uw zienswijze in te dienen bij:

Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel
Tav mevr. Iris Wolters
Onder vermelding van Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht, 5269714
Postbus 10078
8000 GB Zwolle

Meer informatie?

Voor vragen over de procedure of het indienen van een mondelinge zienswijze kunt u contact opnemen met de coördinator vergunningen mevrouw Iris Wolters, i.wolters@overijssel.nl, 038 499 92 26.

Voor inhoudelijke vragen, kunt u ook terecht bij de heer Hans Maalderink, dj.maalderink@overijssel.nl, 038-4997342.

Meer weten? Kijk ook op www.overijssel.nl/uiterwaarden zwarte water en vecht

Voorschriften

Bijlage 1

Moet u volgens voorschriften iets melden of contact opnemen met het bevoegd gezag? Geeft u dan altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming – Natura 2000-gebieden, het betrokken Natura 2000-gebied, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit. Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek bestemd is. Het meldpunt is bereikbaar via de telefoon onder nummer 038 425 24 23 of via het e-mailadres meldpunt@overijssel.nl.

Aan deze vergunning zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. Deze vergunning is alleen geldig voor (medewerkers van) de vergunninghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts-)personen. De vergunninghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze vergunning.
1. **Minimaal een week voor aanvang van de werkzaamheden** dient u de datum van de start te **melden** bij het meldpunt.
2. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van deze vergunning op de locatie aanwezig te zijn. Op verzoek van de bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren moet deze worden getoond.
3. Als de vergunninghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, voorgeschreven middelen, de werkwijze of voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Voor deze wijzigingen moeten opnieuw de effecten op de instandhoudingsdoelen van het betrokken Natura 2000-gebied beoordeeld worden. Alleen na toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem voor overleg contact op met het meldpunt.

Uitvoering

4. Er dient gewerkt te worden conform het Ecologische werkprotocol in bijlage 4 van deze beschikking. Indien de uitvoerder hiervan wil afwijken, dient dit in overleg te gebeuren met onze toezichthouder.
5. De vergunninghouder dient ervoor te zorgen dat de adviserend ecooloog een ecologisch logboek bijhoudt. Uit dit logboek moet aantoonbaar blijken hoe en waarom uitvoering is gegeven aan het bovengenoemde voorschrift. Het gaat hierbij met name over het bijhouden van de rijroutes, depots en de in het plangebied aanwezige broedvogels en kwalificerende vissoorten. Waar deze zijn aangetroffen en welke maatregelen zijn getroffen om deze te ontzien. Het ecologisch logboek dient aanwezig te zijn op de werklocatie.

Overwegingen bij het besluit

Bijlage 2

Het besluit bestaat uit de vergunning en voorschriften. In deze bijlage zijn de overwegingen bij het besluit opgenomen. Het besluit en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A	WEERGAVE VAN DE FEITEN	6
A1	Vergunningaanvraag	6
A1.1	Beschrijving van de activiteiten	6
A1.2	Doel project 'Herstelmaatregelen uiterwaarden Zwarte water en vecht'	9
A1.3	Periode en planning	9
A1.4	Onderliggende documenten	9
A1.5	Aanvullende gegevens	10
A2	Bevoegdheid	10
A2.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	10
A3	Procedure	10
A3.1	Overeenstemming andere provincie	11
A3.2	Adviesverzoek aan gemeente	11
A3.3	Relevante overige besluiten	11
A3.3.1	Gecoördineerd besluit	11
A3.3.2	Ontheffingplicht Wnb-onderdeel Soorten wettelijk vrijgesteld	12
A3.3.3	Melding en/of herplantplicht Wnb-onderdeel Houtopstanden is niet nodig	12
A4	Toetsingskader Natura 2000-gebieden	12
A4.1	Wettelijke regels	12
A4.2	Provinciaal beleid	12
A5	Vergunningplicht	12
B1	Inhoudelijke beoordeling	14
B1.1	Toetsing effectbeoordeling aanvraag	14
B1.1.1	Beschrijving van de effecten in de aanvraag	14
B1.1.2	Toetsing van de effectenbeoordeling	17
B1.2	Toetsing verzachtende maatregelen	19
B1.2.1	Beschrijving verzachtende maatregelen in de aanvraag	19
B1.2.2	Toetsing verzachtende maatregelen (mitigatie)	19
B1.4	Eindconclusie toetsing	20
C	SLOTCONCLUSIE NATURA 2000-GEBIEDEN	20

A WEERGAVE VAN DE FEITEN

A1 Vergunningaanvraag

A1.1 Beschrijving van de activiteiten

Binnen het Natura 2000 gebied 'Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht' moeten herstelmaatregelen worden uitgevoerd voor de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied.

Deels betreft het maatregelen die voortkomen uit de PAS (Programmatische Aanpak Stikstof) en de hierbij behorende Gebiedsanalyse voor dit gebied⁶, deels betreft het aanvullende maatregelen uit het beheerplan ten gunste van de instandhoudingsdoelen.

De beschreven PAS- en instandhoudingsmaatregelen in het beheerplan⁷, en daarbij behorende PAS-gebiedsanalyse, zijn geconcretiseerd en nader uitgewerkt in een inrichtingsplan⁸. Voor de inrichtingsmaatregelen uit het inrichtingsplan wordt nu een vergunning Wet natuurbescherming, onderdeel gebieden/Natura 2000 aangevraagd.

PAS- en instandhoudingsmaatregelen Inrichtingsplan

Het doel van het inrichtingsplan is omvorming van 10 deelgebieden (genummerd van deelgebied 2 t/m deelgebied 11) binnen het Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden Zwarte Water & Vecht' van agrarische gebruik naar natuur. Omvorming heeft daarbij als primaire doel de ontwikkeling van Kievitsbloemhooiland. Dit type hooiland behoort tot habitatype H6510B: Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (grote vossenstaart), waarvoor een uitbreidingsopgave geldt. Het gaat om de volgende PAS-maatregelen:

- M4: herstel hydrologie. Verwerven, herinrichten, verbeteren waterhuishouding percelen in nieuwe natuur EHS inclusief stoppen bemesting. Daarmee worden knelpunten K11 en K12 aangepakt (respectievelijk te hoge voedselrijkdom door bemesting en te intensief beheer).
- M13: Tweemaal per jaar maaien en afvoeren of eenmaal per jaar maaien in combinatie met nabeweiding.
- M19: Eenmalig inbrengen van kenmerkende plantensoorten van H6510B.

Met het inrichtingsplan wordt uitvoering gegeven aan de maatregel M4. Aansluitend hierop zal tevens op enkele locaties invulling worden gegeven aan maatregel M19.

PAS-maatregel M4 (optimalisatie hydrologisch beheer kievitsbloemhooiland)

In het inrichtingsplan zijn de volgende maatregelen gericht op het optimaliseren van de inrichting en hydrologisch beheer voor Kievitsbloemhooiland (habitatype H6510B). Deze vallen allen onder PAS-maatregel M4 uit het N2000-beheerplan:

- Duikers vervangen door vergrendelbare klepduikers: Deze klepduikers komen lager te liggen, zodat vaker inundaties op treden (in de winterperiode). Dit sluit beter aan bij het optimum voor Kievitsbloemhooilanden;
- Opschonen watergangen: Goede doorstroming van watergangen is belangrijk voor optimalisatie van inundatieregime ten behoeve van Kievitsbloemhooilanden. Tevens is regelmatig onderhoud noodzakelijk om het leefgebied van kleine modderkruiper en bittervoorn in stand te houden, op voorwaarde dat dit gefaseerd wordt gedaan.
- Lokaal verlagen van de zomerkade: Daarmee wordt de inundatiefrequentie verhoogd. Nieuwe kadehoogte wordt afgestemd op het optimale inundatieregime voor Kievitsbloemhooilanden;
- Aanpassen bemaling: In huidige situatie worden delen van de in te richten gebieden in het voorjaar bemalen (veelal door middel van een tractor aangedreven pomp) zodat in het voorjaar het land eerder bewerkt kan worden, dan wel ten gunste van eerder op gang komen van de grasgroei (zodat de eerste snee eerder gemaaid kan worden). Voor kievitsbloemhooiland is het juist gunstig dat de

⁶ KWR, Witteveen & Bos, RHDHV. 2015. Natura 2000 gebiedsanalyse voor de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht.

⁷ Provincie Overijssel. 2017. Natura 2000 beheerplan Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht. Definitief 13 juni 2017.

⁸ Antea Group, 2018. Inrichtingsplan met bijbehorende bestektekeningen.

gewasgroei later op gang komt i.v.m. gunstigere concurrentiepositie van kruiden t.o.v. grassen. Stopzetten van deze bemaling is daarom gunstig voor de ontwikkeling van Kievitsbloemhooilanden;

- Verruimen sloten/open graven verlande sloten: dit wordt gedaan om voldoende wateraanvoer te hebben naar de (potentiele) groeiplaatsen van H6510B, dan wel inundatiewater verder de uiterwaarden in te leiden. Daarmee wordt een grotere oppervlakte grasland geschikt voor ontwikkeling van H6510B.
- Verwijderen duikers/stuwen: door aanpassingen in de waterhuishouding verliest een aantal duikers/stuwen hun functie. Deze worden daarom verwijderd. Dit is onderdeel van de ingrepen in de hydrologie t.b.v. H6510B.
- Herstel (uitgraven) oude meander (deelgebied 6): Hiermee kan rivierwater ver doordringen tot in dit deelgebied. De inundatiefrequentie van de graslandpercelen tegen de winterdijk aan wordt daarmee verhoogd, zodat hier ontwikkeling van H6510B mogelijk is.

Overige instandhoudingsmaatregelen

Onderstaande maatregelen betreffen aanvullende maatregelen uit het inrichtingsplan, die niet in het beheerplan of de gebiedsanalyse van dit Natura 2000-gebied zijn opgenomen, maar wel bedoeld zijn voor herstel van bepaalde instandhoudingsdoelen in het Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht'. Per maatregel is aangegeven ten gunste van welke instandhoudingsdoel(en) deze wordt uitgevoerd.

Het plaggen van rietland voor Roerdomp en Grote karekiet

In een aantal deelgebieden (5, 7 en 10), wordt aanvullend op de niet-PAS maatregel in het beheerplan (het plaggen van rietland in het Veldiger buitenland) nog aanvullend riet geplagd om gunstig overwinteringsgebied voor de Roerdomp en broedbiotoop voor Grote karekiet te ontwikkelen.

Het herstellen van kolken

Een aantal kolken in de deelgebieden is geheel of gedeeltelijk verland. Deze worden weer open gemaakt door verwijdering van struweel en ruigtes rondom en het uitgraven van de verlande delen. Daarmee ontstaat weer meer open water, met aangrenzend een rietkraag. Dit vormt potentieel leefgebied voor vissen en rietvogels. Het herstellen van deze dichtgegroeide kolken is niet een maatregel die expliciet wordt genoemd in het beheerplan als instandhoudingmaatregel. Ook deze maatregel heeft echter als doel om het leefgebied voor rietvogels (ontwikkeling waterriet) en kwalificerende vissoorten Kleine modderkruiper en Bittervoorn (ontwikkeling ondiepe oeverzones) te verbeteren en uit te breiden.

Verwerking vrijkomen materieel voor aanleg ondiepe zones zandwinplassen

Vrijkomend materiaal bij de grondwerkzaamheden wordt gebruikt om steile oeverdelen van een aantal zandwinplassen te verondiepen. Daarmee ontstaat een brede, geleidelijk aflopende oeverzone die begroeid zal raken met waterplanten en riet, die door Grote karekiet en Roerdomp als broed- of overwinteringsbiotoop kan worden gebruikt. Tevens ontstaat daarmee een oeverzone die geschikt is voor o.a. de Kleine modderkruiper. Door realisatie van een brede oeverzone wordt de kwaliteit van het leefgebied van de Kleine modderkruiper verbeterd.

Ontwikkeling van natte laagtes voor niet-broedvogels

In deelgebied 9 wordt een extra laagte geplagd om in het voorjaar natte laagtes voor kwalificerende niet-broedvogels, waaronder Grutto, te realiseren.

Overige maatregelen

Daarnaast worden er in het Natura 2000-gebied nog een aantal maatregelen uitgevoerd die niet direct tot doel hebben het herstel of verbetering van een instandhoudingsdoel voor het Natura 2000-gebied.

Aanplant bosschages voor landschappelijk inpassing

Aanvullend op de herstelmaatregelen wordt tevens in een aantal deelgebieden (2, 6) bosschages aangeplant voor landschappelijke inpassing.

Open verbinding met Vecht

In deelgebied 3 wordt bij twee kolken een open verbinding met de Vecht gerealiseerd. Deze maatregel is bedoeld om extra voortplantingsgelegenheid te ontwikkelen voor riviervissen. Het betreft hier een KRW-maatregel.

Maatregelen uit het inrichtingsplan die niet worden meegenomen in deze aanvraag

De volgende maatregelen uit het inrichtingsplan maken geen onderdeel uit van de huidige aanvraag, maar worden in een later tijdstip beoordeeld en, indien noodzakelijk, aangevraagd en vergund:

Maatregel M1 (mogelijkheden om droge harthoutbossen te vergroten) en nevengeul

De ontwikkeling van habitattype Hardhoutoibossen is het meest kansrijk in deelgebied 6. Hier wil Rijkswaterstaat ook een nieuwe nevengeul realiseren. Deze maatregelen zijn nog niet nader uitgewerkt en worden daarom niet binnen deze aanvraag meegenomen, maar in een later stadium apart getoetst en, indien nodig, vergund.

Aanleg wandelpad

Aanleg van een wandelpad in deelgebied 6 maakt ook geen onderdeel uit van deze aanvraag, maar zal in een later stadium mogelijk nog worden beoordeeld en, indien nodig, aangevraagd en vergund. Deze staat nog wel aangegeven in de inrichtingstekening bij de aanvraag, maar maakt dus geen onderdeel van uit van deze aanvraag.

Aanvullen laagtes in maaiveld

In deelgebied 3 staat de maatregel 'aanvullen laagtes in maaiveld' genoemd. Deze maatregel komt te vervallen.

Beheermaatregelen geen onderdeel van aanvraag – zijn in beheerplan onder voorwaarden vrijgesteld

De toekomstige beheermaatregelen in de Uiterwaarden van Zwarte Water en Vecht maken geen onderdeel uit van deze aanvraag. Deze zijn namelijk reeds getoetst in het beheerplan voor 'Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht' en, onder voorwaarden, vrijgesteld van vergunningplicht. Het gaat hierbij om de volgende beheermaatregelen,:

- Instellen hooilandbeheer(PAS-maatregel M13): Regulier beheer van Kievitsbloemhooilanden bestaat uit 1 tot 2x per jaar maaien en afvoeren van het gewas. Dit is noodzakelijk om het habitattype in stand te houden, dan wel tot ontwikkeling te brengen. Dit beheer is vergelijkbaar met regulier natuurbeheer, wat in het N2000-beheerplan van de provincie is vrijgesteld van een vergunningplicht, op voorwaarde dat gemaaid wordt na 15 juni en ingeval van broedterritoria van de kwartelkoning aanwezig zijn, de maaidatum verschuift tot na augustus.
- Instellen overgangsbeheer (PAS-maatregel M4): Dit wordt toegepast op de meer productieve delen om deze sneller te verschrallen met als doel zo snel mogelijk een goede uitgangssituatie te creëren voor ontwikkeling van kievitsbloemhooilanden. Hierbij wordt gedurende het groeiseizoen de vegetatie zo vaak mogelijk gemaaid en afgevoerd, met als doel de gewasproductie te verminderen. Op het moment dat de kruidenrijkheid toeneemt wordt overgeschakeld op regulier beheer, en kan het habitattype H6150B tot ontwikkeling komen.
- Slootbeheer (niet-PAS maatregel t.b.v. Bittervoorn en Kleine modderkruiper): jaarlijks beheer van de sloten is noodzakelijk om voldoende doorstroming te realiseren, zodat hun functie voor aan- en afvoer van water gewaarborgd is. Dit is noodzakelijk voor de ontwikkeling van H6510B. De sloten worden jaarlijks eenzijdig geschoond, zodat altijd voldoende geschikt biotoop voor vissen (met name Kleine modderkruiper en Bittervoorn) aanwezig is. In het N2000-beheerplan is beoordeeld dat gefaseerd onderhoud bijdraagt aan de instandhouding van beide vissoorten.
- Beheer van riet-, moeras- en ruigtevegetaties. beheer bestaat uit gefaseerd maaien van de rietkraag zodat deze niet weer verruigd en boomopslag tegen gegaan wordt. Het beheer van riet-, moeras- en

ruigtevegetaties is in het N2000-beheerplan vrijgesteld van de vergunningplicht voor de gebiedsbescherming, op voorwaarde dat buiten het broedseizoen (maart tot en met half augustus) wordt gewerkt. Verder moeten de beheermaatregelen gefaseerd in de tijd worden toegepast, waarbij jaarlijks delen worden gespaard zodat altijd leefgebied voor roerdomp, grote karekiet en porseleinhoen aanwezig blijft.

In het voor deze deelgebieden opgestelde Beheer & Onderhoudsplan⁹ zijn afspraken opgenomen, gericht op de randvoorwaarden uit het beheerplan ten aanzien van dit beheer. Hiermee wordt voldaan aan de voorwaarden uit het Natura 2000-beheerplan ten aanzien van het beheer. Er is hiermee geen sprake van vergunningplicht.

Periode uitvoering en fasering werkzaamheden

De werkzaamheden worden komende drie jaar (2019, 2020 en 2021) uitgevoerd. De werkzaamheden worden uitgevoerd in de tweede helft van de zomer en het najaar. In de winter wordt doorgewerkt als de terreinomstandigheden dit toelaten. De werkzaamheden kunnen daarmee worden uitgevoerd in de periode vanaf 15 juli tot en met 15 maart. In de praktijk zal waarschijnlijk het merendeel van het werk worden uitgevoerd in de periode 15 juli tot en met oktober. In de winterperiode zullen de uiterwaarden vaak te nat zijn om te werken. In het broedseizoen wordt uitsluitend gewerkt indien er geen broedvogels aanwezig zijn in de direct nabijheid van de werkzaamheden.

Uitgangspunt is dat overdag wordt gewerkt tussen 8.00 en 17.00 uur. 's Nachts vinden er geen werkzaamheden plaats en er wordt geen werkverlichting gebruikt.

Uitgangspunt is ook dat de werkzaamheden per deelgebied worden opgepakt. Dit betekent dat alle werkzaamheden in een deelgebied aansluitend op elkaar worden opgepakt en vervolgens ook in zijn geheel worden afgerond. Een uitzondering hierop zijn de plagwerkzaamheden. Het plaggen van rietland wordt over twee jaar verdeeld om zo altijd ter plekke geschikt overwinteringsbiotoop voor de Roerdomp beschikbaar te hebben.

Door deze fasering wordt verstoring beperkt in tijd en ruimte.

Wijziging uitvoeringsperiode

Per mail is op 27 maart j.l.¹⁰ een wijziging van de uitvoeringsperiode aangegeven. Deze wordt uitgebreid van 30 april 2021 naar tot uiterlijk 31 december 2021 (inclusief het najaar 2021).

A1.2 Doel project 'Herstelmaatregelen uiterwaarden Zwarte water en vecht'

Het project heeft als doel het uitvoeren van herstelmaatregelen voor de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden Zwarte water en Vecht'.

De inrichtingsmaatregelen worden uitgevoerd op basis van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) en het beheerplan voor dit Natura 2000-gebied. Zij dienen met name om de in de Gebiedsanalyse van dit Natura 2000-gebied opgenomen knelpunten in het gebied op te lossen en aanvullende maatregelen ten gunste van instandhoudingsdoelen uit te voeren.

A1.3 Periode en planning

De vergunning wordt aangevraagd voor de periode vanaf inwerkingtreding van deze vergunning tot en met 31 december 2021.

A1.4 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Ingevuld en ondertekend Aanvraagformulier Wnb-gebieden en Wnb-soorten.
- Kijk in de vegte, A. juni 2017. Notitie Aanvullend waterspitsmuisonderzoek

---

⁹ Verhagen, R. et al. Juli 2018. Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht. Onderhouds- en beheerplan 10 deelgebieden. Provincie Overijssel.

¹⁰ Registratiekenmerk 2019/0095013

- Vos, P., et al. Maart 2019. Ecologisch werkprotocol uiterwaarden Zwarte Water en Vecht
- Verhagen, R. maart 2019. Uiterwaarden Zwarte water & Vecht – Toelichting bij vergunningaanvraag Wet natuurbescherming 2017.
- Rijdsdijk, J. april 2017. Inrichtingsplan uiterwaarden Zwarte Water en Vecht – Toetsing aan de Wet natuurbescherming.
- Roodhart, C. april 2017. Natuurtoets inrichtingsplan Natura 2000-gebied Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht.
- Bestektekeningen deelgebieden met nummers: 419530-S-3-0001 t/m 419530-S-0010.

Als aanvulling op de aanvraag zijn de volgende aanvullende documenten toegezonden:

- Mail van 6 maart 2019 met aangepast EWP
- Mails van 27 maart 2019 met beantwoording aanvullende vragen
- Mail van 28 maart 2019 met offerte en opdrachtverlening van provincie aan Antea Nederland B.V. voor diverse werkzaamheden, waaronder uitvoering aanvragen noodzakelijke vergunningen
- Mail van 29 maart 2019 met verzoek tot intrekking onderdeel aanvraag ontheffing Wnb-Soorten
- Mail van 1 april 2019 met beantwoording aanvullende vragen.
- Mail van 4 april 2019 met aanvullende gegevens.

Verder zijn de volgende onderzoeken bij de beoordeling betrokken:

- Provincie Overijssel. 2017. Natura 2000 beheerplan Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht. Definitief.
- KWR, Witteveen & Bos, RHDHV. 2015. Natura 2000 gebiedsanalyse voor de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht.
- Antea Group, 2018. Inrichtingsplan met bijbehorende bestektekeningen.
- Verhagen, R. et al. Juli 2018. Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht. Onderhouds- en beheerplan 10 deelgebieden. Provincie Overijssel.

A1.5 Aanvullende gegevens

Op 6 maart j.l. is de aanvraag Wnb-gebieden aangevuld¹¹. Op 22 maart 2019 zijn per e-mail aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn per mail op 27, 28 en 29 maart 2019 ontvangen en ingeboekt onder nummers 2019/0095013, 2019/0095018, 2019/0101455 en 2019/0100132.

Op extra aanvullende vragen is op 1 en 4 april 2019 per mail gereageerd (ingeboekt onder nummer op 2019/0101629 en 2019/0108711) .

A2 Bevoegdheid

A2.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden (hoofdzakelijk) plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming¹². Daarom zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Bij ons besluit nemen we tevens de gevolgen voor Natura 2000-gebieden mee die buiten onze provinciegrens liggen. Het gaat daarbij om gebieden in andere provincies (Wnb, art. 1.3, derde lid) en/of buiten Nederland.

A3 Procedure

De vergunningprocedure is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

---

¹¹ EDO-kenmerk 2019/0088964

¹² Besluit natuurbescherming, art. 1.3, eerste lid

Gecoördineerd besluit

Dit besluit is een gecoördineerd besluit dat in gezamenlijkheid met de benodigde besluiten vanuit gemeente Zwolle, gemeente Zwartewaterland en de provincie Overijssel wordt opgesteld. Zie hiervoor Paragraaf A3.3.

A3.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project en/of de uitstoot van stikstofhoudende gassen hebben uitsluitend invloed op Natura 2000-gebieden die op ons grondgebied liggen. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

A3.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van Zwolle en Zwartewaterland gestuurd met het verzoek om advies. De gemeenten is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Gemeente Zwartewaterland heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt. Gemeente Zwolle heeft per mail gereageerd¹³. Zij zien, mede gelet op de gecoördineerde aanvraag Omgevingsvergunning voor dit gebied, geen aanleiding om hier inhoudelijk op te adviseren.

A3.3 Relevante overige besluiten

A3.3.1 Gecoördineerd besluit

Procedure

Door provincie Overijssel is een inrichtingsplan opgesteld voor het Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht'. In dit plan zijn maatregelen uitgewerkt die nodig zijn om de natuur in dit gebied duurzaam te behouden en versterken. De maatregelen bestaan vooral uit het verbeteren van de waterhuishouding.

Voor de uitvoering van de (herstel)maatregelen Natura 2000 hebben de gemeenten Zwolle en Zwartewaterland en provincie Overijssel diverse ontwerp-besluiten in gezamenlijkheid opgesteld. Deze ontwerp-besluiten (en bijbehorende stukken) liggen, op basis van de coördinatieverordening Natura 2000 Overijssel (d.d. 9 november 2016) op basis van de Wet ruimtelijke ordening (artikel 3.33 en 3.34 Wro), gezamenlijk ter inzage in de periode 23 april 2019 tot en met 3 juni 2019. In deze periode mag een ieder een zienswijze indienen.

Ontwerp-besluiten

Voor de realisatie van de maatregelen om de natuurdoelen in het Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht' te behalen, zijn de volgende ontwerp-besluiten opgesteld:

- Bevoegd gezag gemeente Zwolle: Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk of werkzaamheden;
- Bevoegd gezag gemeente Zwartewaterland: Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk of werkzaamheden;
- Bevoegd gezag provincie Overijssel: Vergunning op grond van de Wet Natuurbescherming voor gebiedsbescherming.

---

¹³ Registratiekenmerk 2019/0108449

A3.3.2 Ontheffingplicht Wnb-onderdeel Soorten wettelijk vrijgesteld

Het betreft hier PAS-maatregelen en instandhoudingsmaatregelen ten gunste van de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht'. Voor passende maatregelen en instandhoudingsmaatregelen geldt een wettelijke vrijstelling voor ontheffingplicht Wnb-Soorten¹⁴. Op basis hiervan hoeft voor de in deze aanvraag aangevraagde PAS- en instandhoudingsmaatregelen geen ontheffing onderdeel Soorten te worden aangevraagd.

Wel dient ten aller tijde de zorgplicht uit de Wet in acht te worden genomen. Middels uitvoering met behulp van een Ecologisch Werkprotocol wordt aan deze zorgplicht voldaan.

De maatregelen die geen PAS- en/of instandhoudingsmaatregelen betreffen (aanplant bosschages voor landschappelijk inpassing, KRW-maatregel) zijn apart getoetst. Uit deze toetsing blijkt dat er geen sprake is van overtreding van de verbodsbepalingen en hiermee geen ontheffingplicht Wnb-Soorten.

A3.3.3 Melding en/of herplantplicht Wnb-onderdeel Houtopstanden is niet nodig

Instandhoudingsmaatregelen en passende maatregelen zijn vrijgesteld van meldingsplicht en herplantplicht Wnb-onderdeel Houtopstanden¹⁵.

A4 Toetsingskader Natura 2000-gebieden

Een vergunning kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A4.1 Wettelijke regels

Een verzoek om een vergunning beoordelen wij op basis van de regels uit hoofdstuk 2, paragraaf 2.3 van de Wnb. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Voor de effecten van stikstofdepositie zijn ook het Besluit natuurbescherming (titel 2.2) en de Regeling natuurbescherming (hoofdstuk 2) belangrijk.

A4.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening (hoofdstuk 7). Daarnaast maken de voorwaarden in de Beleidsregel Natuur Overijssel 2017 onderdeel uit van ons toetsingskader.

A5 Vergunningplicht

De aangevraagde activiteiten hebben mogelijk negatieve effecten op het Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht'. Het gaat om een combinatie van effecten door mogelijke fysieke aantasting en verstoring van habitattypen en leefgebieden tijdens de werkzaamheden.

Effecten na uitvoering M4 reeds getoetst in beheerplan en onder voorwaarden vrijgesteld

PAS-maatregel M4 is in het beheerplan reeds getoetst op effecten na uitvoering (paragraaf 6.3.2 uit het beheerplan). Hieruit blijkt dat bij deze maatregel geen negatieve effecten na uitvoering worden verwacht, mits wordt voldaan aan de volgende voorwaarde:

- He broedbiotoop van Kwartelkoning en Porseleinhoen mag niet worden verstoord, of er dient te worden voorzien in de ontwikkeling van nieuw broedbiotoop.

Bij de uitvoering van de maatregel M4 wordt voldoende rekening gehouden met het broedbiotoop van Kwartelkoning en Porseleinhoen. In het bij de aanvraag gevoegde Ecologisch werkprotocol (zie bijlage 4 van dit besluit) zijn maatregelen opgenomen om verstoring van broedende exemplaren van Kwartelkoning en Porseleinhoen te voorkomen. Hiermee wordt voldaan aan de voorwaarden uit het

---

¹⁴ Artikel 3.3, zevende lid onder a Wnb (voor vogelsoorten). Artikel 3.8, zevende lid onder a Wnb (HRL-soorten). Artikel 3.10, tweede lid in combinatie met artikel 3.8, zevende lid Wnb (overige soorten)

¹⁵ Art 4.4, eerste lid onder a Wet natuurbescherming

beheerplan en is geen nadere toetsing of effecten na uitvoering noodzakelijk. Wel dient er nog getoetst te worden op effecten tijdens de uitvoering. Hier gaan we onder B nader op in.

Maatregelen waarvan de effecten na uitvoering nog aanvullend moeten worden getoetst

Maatregelen waarvan effecten na uitvoering nog niet in het beheerplan zijn beoordeeld, betreffen:

- Schonen van kolken
- Ondiepe zone aanleggen in zandwinplassen
- Plaggen van riet voor rietvogels Roerdomp en Grote karekiet
- Creëren van ondiepe laagtes voor niet-broedvogels
- Aanplant bomen/struweel
- KRW-maatregel

Hier gaan we onder B nader op in.

Tijdelijke effecten stikstofdepositie

De maatregelen uit deze aanvraag houden verband met het beheer en herstel van de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden Zwarte water en vecht'. Een groot deel van de maatregelen is nodig voor een verbetering/herstel van de eco(hydro)logische knelpunten die voortvloeien uit het voor dit Natura 2000-gebied opgestelde gebiedsanalyse in het kader van de Programma Aanpak Stikstof.

De tijdelijke toename in stikstofdepositie door de uitvoering van deze maatregelen is beperkt en weegt naar ons inziens niet op tegen het positieve effect door verbetering van onder anderen de hydrologie van het Natura 2000-gebied en de positieve effecten van de andere beheermaatregelen (verbetering hydrologische toestand).

Op basis hiervan zijn wij van oordeel dat er geen sprake is van vergunningplicht op het onderdeel stikstofdepositie.

Maatregelen voor landschappelijk inpassing en KRW-maatregel

In de aanvraag worden ook in deelgebied 2 en 6 maatregelen uitgevoerd in het kader van landschappelijke inpassing (aanplant bomen en struweel).

In deelgebied 3 wordt een KRW -maatregel uitgevoerd. Uit een indicatieve berekening met AERIUS blijkt dat de uitvoering van deze maatregelen niet leidt tot een depositie op stikstofgevoelige habitattypen binnen dit Natura 2000-gebied. Er is dan ook geen sprake van vergunningplicht voor deze maatregelen.

Er is geen sprake van bestaand gebruik¹⁶.

De aangevraagde activiteiten houden grotendeels verband met het beheer en herstel van de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht' en hebben dan ook, na uitvoering, een positief effect op de instandhoudingsdoelen van dit Natura 2000-gebied. Tijdens de uitvoering zijn negatieve gevolgen voor een aantal instandhoudingsdoelstellingen echter niet geheel uit te sluiten, maar er is geen sprake van significante effecten.

De activiteiten zijn vergunningplichtig in het kader van art. 2.7, tweede lid Wnb - gebieden. Uit de toetsing moet blijken of de aangevraagde activiteit vergund kan worden.

---

¹⁶ Art. 2.9, tweede lid, Wnb

B TOETSING NATURA 2000-GEBIEDEN

B1 Inhoudelijke beoordeling

In deze paragraaf worden de effecten beschreven van de aangevraagde maatregelen. Wij beoordelen of de verwachte effecten op de doelen voor het Natura 2000-gebied voldoende in beeld zijn gebracht. Vervolgens komen de maatregelen aan bod die de aanvrager neemt om effecten te voorkomen of te verzachten. Wij toetsen of deze maatregelen voldoende zijn. Op basis van onze beoordeling van de effecten en de maatregelen besluiten we of een vergunning mogelijk is.

B1.1 Toetsing effectbeoordeling aanvraag

B1.1.1 Beschrijving van de effecten in de aanvraag

Hieronder beschrijven wij de effecten op kwalificerende habitattypen, habitatsoorten en vogels, zoals beschreven in de aanvraag.

Effecten habitattypen

Er treden alleen effecten tijdens uitvoering op op de habitattypen Kievitsbloemhooilanden (H6510B) en Glashaverhooiland (H6510A). De overige voor dit gebied kwalificerende habitattypen komen niet in en/of in de directe omgeving van de werklocaties voor.

De effecten betreffen het binnen enkele deelgebieden betreden van deze habitattypen ten behoeve van transport van materialen en vrijkomende gronden door uitvoering van werkzaamheden. Dit speelt in de deelgebieden 4, 8 en 9. Hier komen op grote schaal deze habitattypen voor.

Om effecten op de betreffende habitattypen in deze deelgebieden te voorkomen, worden maatregelen voorgesteld. Hier gaan we in paragraaf B1.2 nader op in.

Effecten habitatsoorten

Het Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht' is onder anderen aangewezen vanwege het voorkomen van de soorten Kleine modderkruiper en Bittervoorn.

Over de verspreiding van deze soorten in het Natura 2000-gebied is niet veel bekend. Door de brede range aan biotopen waarin met name de Kleine modderkruiper in potentie kan voorkomen (oeverzone van de rivier en zandwinplassen, kolken en sloten), en in minder mate de Bittervoorn hier in potentie kan voorkomen op basis van biotoopeisen (sloten en kolken), is het volledig uitsluiten van deze soorten bij verschillende wateren lastig. Daarom is in de aanvraag er voor gekozen om ervan uit te gaan dat Kleine modderkruiper en Bittervoorn in principe in alle wateren, waarin wordt gewerkt, kunnen voorkomen.

In de natuurtoets is beoordeeld dat de effecten op deze soorten tijdens deze werkzaamheden in water tijdelijk en lokaal van aard zijn. Het betreft o.a. de volgende werkzaamheden:

- opschonen van watergangen
- het schonen van kolken
- de aanleg van ondiepe natuurvriendelijke oevers bij zandwinplassen
- het vervangen van duikers

Het merendeel van de werkzaamheden in de watergangen betreft ingrepen aan duikers. Daarbij is sprake van een lokale ingreep (maar in een klein stukje van de watergang wordt daadwerkelijk gewerkt). De rest van het biotoop blijft intact. Na afronding van de werkzaamheden wordt het biotoop ter plaatse ook weer zo goed mogelijk hersteld. Werkzaamheden per duiker duren naar verwachting enkele dagen tot maximaal 1 werkweek. Er is daarom sprake van een zeer lokale, en kortdurende impact op de aanwezige vissen; daarbij de opmerking dat duikers vaak wel verzamelplekken zijn voor vissen.

Bij het opschonen van (deels) verlande watergangen (deelgebied 3, 4, 8 en 10) is het mogelijk dat Kleine modderkruiper en Bittervoorn aanwezig zijn. Daarbij vindt over een grotere aaneengesloten slootlengte aantasting plaats van het (potentiele) leefgebied. Deze werkzaamheden zijn tijdelijk en betreffen slechts een deel van de watergangen binnen een deelgebied. Als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden zijn dan ook slechts beperkte, tijdelijk negatieve effecten op vissen te verwachten. Er blijft ten alle tijden voldoende leefgebied voor de vissoorten aanwezig.

Ook bij het ontgraven van geheel verlande (delen van) kolken kunnen vissen verstoord worden. Dit is enkel van toepassing voor de kolken waar nog sprake is van open water. Daarnaast kunnen vissen hinder ondervinden bij de aanleg van natuurvriendelijke oevers in de oeverzone van de zandwinplassen.

Als gevolg van de werkzaamheden wordt slechts een klein deel van het totale leefgebied van beide soorten in de Uiterwaarden van Zwarte water en Vecht verstoord. Door middel van de maatregelen (zie onder B1.2) wordt de impact op deze soorten zo klein mogelijk gehouden.

Met het uitgraven van kolken en aanleg van oeverzones in kolken en zandwinplassen wordt extra leefgebied gecreëerd voor Kleine modderkruiper en Bittervoorn. Hierdoor worden de leefomstandigheden voor beide soorten op de langere termijn gunstiger.

Effecten op beide soorten zijn daarmee tijdelijk van aard en betreffen slechts een beperkt deel van het totale leefgebied van beide soorten. Een significant negatief effect op de populatie van beide soorten is daarmee uitgesloten, zoals eerder ook geconcludeerd is in de toetsing van het PIP door RHDHV (2017).

Onder B1.2 wordt nader ingegaan op welke maatregelen in de uitvoering worden getroffen om deze tijdelijke effecten op Kleine modderkruiper en Bittervoorn tijdens werkzaamheden in het water voorkomen en/of te verzachten.

Effecten broedvogels

Het Natura 2000-gebied is aangewezen voor de broedvogels Kwartelkoning, Porseleinhoen, Grote Karekiet, Roerdomp en Zwarte Stern.

De verspreiding van Natura 2000-broedvogels op grond van de beschikbare verspreidingsgegevens in de NDFF geeft een duidelijk beeld. Voor de specifieke Natura 2000-broedvogels is er een duidelijke relatie te leggen met het aanwezige biotoop. De soorten zijn alleen aangetroffen waar grotere aaneengesloten oppervlaktes rietkraag (Grote karekiet), waterriet (Roerdomp, Porseleinhoen) of ondergelopen structuurrijke graslanden/moerassen (Porseleinhoen) aanwezig zijn.

De Kwartelkoning daarentegen kan verspreid over de graslanden in het hele uiterwaardengebied worden aangetroffen. Het gaat daarbij om incidentele broedgevallen. Afgelopen jaren heeft de soort niet gebreed in de uiterwaarden van Zwarte Water en Vecht (mondelinge mededeling J. Bredenbeek, Staatsbosbeheer). De aantallen kunnen van jaar tot jaar echter fluctueren.

Effecten Grote karekiet en Roerdomp

Grote karekiet en Roerdomp broeden enkel in de grotere oppervlaktes rietbegroeiing. Broedgevallen zijn bekend uit deelgebied 10 en 11 (Veldiger buitenlanden), maar uitsluitend op locaties waar niet wordt gewerkt.

Enkel in deelgebied 7 is éénmalig een broedend paartje Grote karekiet vastgesteld in het rietperceel dat wordt geplagd. Als gevolg van het plaggen van grotere rietpercelen (in deelgebied 7 en 10) zal tijdelijk de hoeveelheid potentieel broedbiotoop voor deze soorten afnemen (ze broeden namelijk uitsluitend in overjarig riet). Dit is echter maar een tijdelijk effect.

Afplaggen van de rietpercelen wordt juist gedaan om de kwaliteit van deze rietpercelen als broedbiotoop voor deze soorten te verbeteren. Na circa 3 jaar zal er weer sprake zijn van overjarig riet dat geschikt is voor beide soorten. In de tussentijd is in de uiterwaarden van het Zwarte water voldoende alternatief broedbiotoop voor deze soorten aanwezig (onder anderen in het Veldiger buitenland en Brommert, waar het riet reeds eerder is geplagd en verbeterd).

Effecten Zwarte stern

Zwarte stern is afhankelijk van uitgelegde broedvlotjes voor de voortplanting. Deze soort broedt binnen het Natura 2000-gebied uitsluitend op twee locaties. Eén van deze locaties betreft een kolk nabij deelgebied 10. De andere locatie ligt op ruime afstand van de werkgebieden.

Bij uitvoering van werkzaamheden in de broedperiode nabij de kolk in deelgebied 10 zijn negatieve effecten door verstoring niet geheel uit te sluiten.

Effecten porseleinhoen

Natte ondergelopen graslanden en rietvegetaties langs kolken kunnen door Porseleinhoen worden gebruikt als broedbiotoop. Deze soort kan in principe dan ook verspreid over het gebied tot broeden komen, met name in een gunstig voorjaar waarbij de graslanden deels onderlopen. Binnen de 10 deelgebieden zijn echter geen broedgevallen van Porseleinhoen bekend.

Er kan echter niet geheel worden uitgesloten dat deze soort in de uiterwaarden binnen de deelgebieden gaat broeden. Met name rondom de kolken en in ondergelopen graslanden.

Bij uitvoering van werkzaamheden in broedperiode zijn effecten op deze soort op voorhand niet geheel uit te sluiten.

Effecten kwartelkoning

In de uiterwaarden komt incidenteel Kwartelkoning tot broeden. Deze soort heeft een broedperiode die wat later in het jaar ligt dan van andere vogelsoorten. De broedperiode kan zich uitstrekken tot in augustus. Broedlocaties kunnen van jaar tot jaar verschillen. Op basis van ervaringen van afgelopen decennium komen jaarlijks slechts enkele broedterritoria van de Kwartelkoning voor in de uiterwaarden van Zwarte Water en Vecht. Daarbij zijn er ook jaren dat de soort helemaal niet tot broeden komt.

Bij uitvoering van werkzaamheden in broedperiode zijn effecten op deze soort op voorhand niet geheel uit te sluiten.

Effecten niet-broedvogels

De niet-broedvogels komen verspreid over de hele uiterwaarden voor. Lokaal zijn er wel grotere concentraties aanwezig, met name op de grotere plassen. De 10 deelgebieden, waarin wordt gewerkt, hebben geen bijzondere meerwaarde voor de niet-broedvogels. Dit betekent dat aanwezige individuen van de niet-broedvogels bij eventuele verstoring als gevolg van de werkzaamheden uit kunnen wijken naar andere gebiedsdelen. De werkzaamheden worden gefaseerd uitgevoerd, ofwel alle werkzaamheden in een deelgebied aansluitend op elkaar worden opgepakt en vervolgens ook in zijn geheel worden afgerond (zie ecologisch werkprotocol, paragraaf 2.2).

Een uitzondering hierop zijn de plagwerkzaamheden in deelgebieden 5, 7 en 10. Deze worden gefaseerd over twee jaar aangepakt. Daarmee is er ten alle tijden voldoende geschikt leefgebied beschikbaar voor deze soorten.

Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van deze soorten zijn daarom niet aan de orde.

Samenvatting effecten

In tabel 1 is weergegeven op welke instandhoudingsdoelen effecten niet op voorhand uit te sluiten zijn.

Tabel 1: effectbeoordeling - A = tijdens aanlegfase; G = Gebruiksfase

	Mogelijk effect	Tijdelijke verslechtering kwaliteit door insprong	Tijdelijke vermindering oppervlakte leefgebied	Verstoring door geluid	Optische verstoring	Verstoring en tijdelijk verlies leefgebied
Instandhoudingdoel						
Kievitsbloemhooilanden (H6510B)	A			-		
Glanshaverhooiland (H6510A)	A					
Kleine modderkruiper						A
Bittervoorn						A
Kwartelkoning				A	A	
Porseleinhoen			A	A	A	
Rietvogels (Roerdomp, Grote karekiet)			A	A	A	

De effecten in bovenstaande tabel hebben alleen op de weergegeven doelstellingen effecten. Op de andere vogelsoorten, dier- en plantensoorten en plantengemeenschappen (habitattypen), waarvoor dit gebied is aangewezen, treden geen effecten op. De leefgebieden voor de soort of habitattypen zijn binnen de beïnvloedingszone van de maatregelen niet aanwezig.

B1.1.2 Toetsing van de effectenbeoordeling

De herstelmaatregelen in de uiterwaarden van het Zwarte Water zijn getoetst aan de effecten op alle instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht'. De betreffende instandhoudingsdoelen zijn weergegeven in bijlage 3.

Uit de omschrijving van de voorgenomen activiteiten (paragraaf A1.1) en de effectbeoordeling van de aanvraag (zie vorige paragraaf) blijkt dat op een aantal doelstellingen van het betrokken gebied effecten te verwachten zijn. Hieronder toetsen wij de conclusies van deze uitgevoerde effectbeoordeling.

Effecten tijdens uitvoering

Wij delen de conclusies ten aanzien van de effecten tijdens de uitvoering uit de aanvraag. Tijdelijke effecten tijdens de uitvoering op habitattypen, vissen en kwalificerende broedvogels zijn niet geheel te voorkomen. In de aanvraag is tevens een Ecologisch werkprotocol (verder EWP) opgenomen, waarin maatregelen worden voorgesteld om effecten tijdens de uitvoering zo veel mogelijk te voorkomen of te verzachten. Hier gaan we onder B1.2.2 nader op in.

Effecten na uitvoering

In deze aanvraag is een aantal aanvullende maatregelen opgenomen die niet reeds in het beheerplan zijn getoetst op effecten na uitvoering. Het betreft vaak aanvullende maatregelen in het inrichtingsplan voor dit gebied, die niet zijn opgenomen in het beheerplan, maar wel een belangrijke bijdrage leveren aan het herstel van de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied. Omdat de effecten na uitvoering voor deze maatregelen niet reeds in het beheerplan zijn getoetst, is in dit besluit een nadere toetsing noodzakelijk.

Schonen en toekomstig beheer van kolken

Door het schonen van geheel of gedeeltelijk verlande kolken in het Natura 2000-gebied, inclusief het verwijderen van struweel en ruigte rondom deze kolken, ontstaat er weer open water, met aangrenzend een rietkraag. Dit leidt tot verbetering van kwaliteit van leefgebied voor in ieder geval de Kleine modderkuiper de (Bittervoorn komt niet veel voor in kolken) en verbetering van kwaliteit leefgebied voor rietvogels Grote karekiet en Roerdomp. Naar verwachting zal na het schonen van de kolken in het Natura 2000-gebied een verbetering optreden van leefgebied van kwalificerende vissoorten en rietvogels. Er zal tijdelijk wel sprake zijn van negatieve effecten door de werkzaamheden, maar deze tijdelijk negatieve effecten wegen niet op tegen de toekomstige verbetering van leefgebied voor deze soorten.

Aanleg ondiepe oevers zandwinplassen

Het materiaal wat vrijkomt bij de grondwerkzaamheden wordt gebruikt om de oevers van een aantal diepe zandwinplassen te verondiepen. In deze geleidelijk oplopende oeverzones ontstaan geschikte voorplantingslocaties voor met name de Kleine modderkruiper. Deze maatregel leidt hiermee tot een uitbreiding van oppervlakte en verbetering van kwaliteit leefgebied van de Kleine modderkruiper. Daarnaast kan in deze ondiepe oever een geleidelijke overgang met waterrietzones ontwikkelen. Deze zones kunnen dienen als broed- en overwinteringsbiotoop voor Grote karekiet en Roerdomp. De tijdelijke effecten wegen hierbij niet op tegen de positieve effecten die deze maatregel op deze soorten heeft.

Plaggen van riet voor rietvogels Roerdomp en Grote karekiet

Wij delen de conclusie uit de effectbeoordeling in de aanvraag. Door het plaggen van deze verdroogde rietlanden zal de kwaliteit van deze rietlanden verbeteren, en hiermee het leefgebied van deze soorten. Na ongeveer drie jaar is er weer sprake van overjarig riet wat geschikt is voor beide soorten. Er is hiermee een sprake van permanent negatieve effecten na uitvoering.

Creëren van ondiepe laagtes voor niet-broedvogels

De laagtes worden buiten kwalificerende habitattypen en/of leefgebieden van kwalificerende broedvogels gerealiseerd en leiden hiermee niet tot negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied na realisatie. Ze dragen juist bij aan de ontwikkeling van nieuwe verzamel- en rustplaatsen voor niet-broedvogels, met name de Grutto, in het Natura 2000-gebied.

Realisatie nieuwe aanplant

Ter plaatse van het aan te planten bomen/struweel bevinden zich geen kwalificerende soorten en/of habitattypen. Het betreft met name versterking van deels reeds bestaande beplanting. Er is geen sprake van permanent negatieve effecten op habitattypen en/of leefgebieden van kwalificerende soorten.

KRW-maatregel

In deelgebied 3 worden twee kolken verbonden met het open water van de Overijsselse Vecht om hier paaiplassen voor riviervissen te creëren. De maatregel bestaat uitsluitend uit het ontgraven van een klein stuk bestaande kade langs de Vecht tot aan de bestaande sloot (bij noordelijke kolk) en tot aan de bestaande kolk (zuidelijke kolk) te ontgraven om zo een open verbinding van deze kolken met de Vecht te realiseren. Het gaat slechts om enkele meters kade direct langs de Vecht.

Wij delen de conclusies van de aanvrager, dat deze maatregel niet leidt tot negatieve effecten op de voor dit Natura 2000-gebied kwalificerende soorten en habitattypen. Ter plaatse van de realisatie van open verbinding in de kade komen geen kwalificerende habitattypen of leefgebied van kwalificerende broedvogels en/of niet-broedvogels voor. De open verbinding met de Vecht heeft hooguit een zeer beperkt effect op eventueel in deze kolken aanwezige kleine modderkruipers en bittervoorns door concurrentie en mogelijk zelfs predatie van andere riviervissen. Het is echter bekend dat deze soorten ook voorkomen in kolken of nevengeulen die in open verbinding staan met de Vecht. Ook staan deze bestaande kolken in de uiterwaarden nu ook wel eens in contact met het water van de Vecht bij hogere waterstanden.

Op basis hiervan zijn permanente effecten op de instandhoudingsdoelen door deze maatregel uit te sluiten.

Conclusie

De meeste maatregelen zijn gericht op herstel van instandhoudingsdoelen binnen dit Natura 2000-gebied. Hoewel tijdelijke effecten tijdens de uitvoering niet geheel zijn te voorkomen, hebben de maatregelen uiteindelijk als doel een verbetering van de in dit gebied aanwezige kwalificerende habitattypen en verbetering van leefgebied van kwalificerende habitatsoorten, broedvogels en niet-broedvogels. Door het nemen van mitigerende maatregelen tijdens de uitvoering kunnen effecten nog worden gemitigeerd. Hier gaan we onder B1.2 nader op in.

B1.2 Toetsing verzachtende maatregelen

B1.2.1 Beschrijving verzachtende maatregelen in de aanvraag

Bij de aanvraag is een ecologische werkprotocol (verder EWP) gevoegd. In dit EWP zijn maatregelen opgenomen en een werkwijze om effecten op kwalificerende soorten en habitattypen tijdens de uitvoering te voorkomen en/of te beperken. Dit EWP is als bijlage bij dit besluit opgenomen. Voor een uitgebreidere beschrijving van de maatregelen verwijzen we in dit kader naar de EWP in de bijlage 4 van dit besluit.

B1.2.2 Toetsing verzachtende maatregelen (mitigatie)

In deze paragraaf gaan we in op de effectiviteit van maatregelen uit het EWP op de soorten en habitattypen uit tabel 2.

Maatregelen habitattypen

De werkzaamheden overlappen alleen in deelgebied 4 en 8 met habitattypen H6510A en H6510B. De maatregelen in het ecologisch werkprotocol (paragraaf 4.2) zien er op toe dat er geen diepe insporing optreedt op locaties met habitattypen en dat deze ook zo veel mogelijk worden gemedend (gebruik van bestaande wegen en paden). Indien niet mogelijk, dan worden rijplaten ingezet. Op deze wijze worden mechanische effecten op deze habitattypen tot een minimum beperkt en betreft het uitsluitend een tijdelijk en plaatselijk effect. Permanente effecten op habitattypen kunnen hiermee worden uitgesloten.

De maatregelen dienen uiteindelijk om een betere hydrologische situatie voor deze habitattypen te ontwikkelen en hebben hiermee, na uitvoering, een positief effect op deze habitattypen.

Ook bij het plaggen van graslanden voor het ontwikkelen van plas-dras voor kwalificerende niet-broedvogels wordt niet binnen kwalificerende habitattypen uitgevoerd.

Om de maatregelen uit het EWP om effecten op habitattypen tijdens uitvoering te voorkomen en/of beperken te kunnen borgen, leggen we uitvoering conform het EWP vast in onze voorschriften.

Maatregelen broedvogels

Indien de werkzaamheden worden uitgevoerd tijdens het broedseizoen, is verstoring op eventueel broedende kwalificerende broedvogels niet op voorhand uit te sluiten. Door de vastgelegde werkwijze ten aanzien van broedvogels in het EWP wordt dit voorkomen (paragrafen 3.2, 3.3 en 3.4 uit het EWP). Met deze werkwijze kan verstoring van broedende vogels geheel worden voorkomen, ook als in het broedseizoen wordt gewerkt.

De maatregelen in het EWP voor broedvogels leiden ertoe dat er geen sprake zal zijn van verstoring van broedende kwalificerende vogelsoorten tijdens de uitvoering van de werkzaamheden.

Het kan niet geheel worden voorkomen dat door de plagwerkzaamheden van het riet (potentiële) broedlocaties van rietvogels (Grote karekiet, Roerdomp) tijdelijk (2-3 jaar) ongeschikt zijn, omdat deze in overjarig riet (> 3 jaar) broeden. Om dit te mitigeren wordt er gefaseerd geplagd (over 2 jaar). Er blijft bovendien voldoende overjarig riet in de uiterwaarden van het Zwarte Water aanwezig (o.a. Veldiger Buitenlanden en Brommert) waar deze soorten kunnen broeden. De maatregelen voorzien uiteindelijk in een uitbreiding van geschikt broedbiotoop voor deze soorten. De effecten op het leefgebied van deze rietvogels zijn dus tijdelijk van aard.

Om de maatregelen uit het EWP om effecten op broedvogels tijdens de uitvoering te voorkomen en/of beperken te kunnen borgen, leggen we uitvoering conform het EWP vast in onze voorschriften.

Maatregelen vissen

Bij werkzaamheden in het water kan, ondanks mitigerende maatregelen, niet geheel worden voorkomen dat Kleine modderkruiper en Bittervoorn worden verstoord en er tijdelijk sprake is van minder geschikt leefgebied voor deze soorten. Ook kan eventueel, bij het dempen van (delen van) sloten, een deel van het leefgebied van deze soorten verdwijnen.

Echter, de effecten tijdens de uitvoering worden tot een minimum beperkt door het nemen van maatregelen in de uitvoering (Zie paragraaf 4.1 van het Ecologisch werkprotocol in bijlage 4 van deze vergunning). Veel maatregelen, zoals het aanleggen van ondiepe oevers in zandwinplassen, het schonen van de kolken, hebben uiteindelijk een positief effect op leefgebied van deze soorten.

Overall zal er na uitvoering sprake zijn van een verbetering en zelfs uitbreiding van het leefgebied van deze soorten binnen dit Natura 2000-gebied en hiermee een positief effect op het instandhoudingsdoel van deze soorten in de uiterwaarden van het Zwarte Water.

Om de maatregelen uit het EWP om effecten op kwalificerende vissoorten tijdens de uitvoering te voorkomen en/of beperken te kunnen borgen, leggen we uitvoering conform het EWP vast in onze voorschriften.

B1.3 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb¹⁷ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging.

Wij zien geen aanleiding om de gevraagde toestemming te weigeren op basis van art. 1.10, derde lid Wnb.

B1.4 Eindconclusie toetsing

Uit de beoordeling van de effecten blijkt dat er voldoende maatregelen worden genomen om significant negatieve effecten op leefgebieden van soorten of habitattypen te verzachten of te voorkomen. De effecten zijn tijdelijk van aard. De PAS- en instandhoudingsmaatregelen dragen op de langere termijn bij aan een gunstige staat van instandhouding van de kwalificerende habitattypen, habitat- en vogelsoorten in het Natura 2000-gebied.

Het project leidt hiermee niet tot significant negatieve effecten op één van de instandhoudingsdoelen. De gevraagde vergunning voor de uitvoering van de activiteiten kan worden verleend. Aan de vergunning worden voorschriften verbonden om de uitvoering van maatregelen te borgen.

C SLOTCONCLUSIE NATURA 2000-GBIEDEN

Er zijn geen belemmeringen om de aangevraagde vergunning voor deze PAS- en instandhoudingsmaatregelen te verlenen. De maatregelen brengen de instandhoudingsdoelen voor het betrokken Natura 2000-gebied niet in gevaar, maar hebben juist op langere termijn een positieve uitwerking op het behoud en de ontwikkeling van de instandhoudingsdoelen binnen het Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht'. Vergunning in het kader van de Wnb kan worden verleend. Om de kwaliteit van habitats te borgen worden aan de vergunning voorschriften verbonden.

---

¹⁷ Wnb, artikel 1.10, derde lid.

BIJLAGE 3- Instandhoudingsdoelen Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden Zwarte water en Vecht'**Gebiedsbeschrijving**

De uiterwaarden Zwarte Water en Vecht betreffen het geheel aan uiterwaarden ten noorden van Zwolle waar de Overijsselse Vecht samenstroomt met het Zwarte Water. De Vecht is een regenrivier die in Duitsland ontspringt. Het gedeelte van de Vecht, dat in dit gebied is opgenomen, kronkelt sterk door het landschap. Een deel van de uiterwaarden wordt soms tot laat in het voorjaar onregelmatig overstroomd. Op de met steenslag beschermde oevers van de zomerdijk groeit vaak riet, ruigte of wilgenstruweel. De uiterwaarden bestaan uit buitendijkse graslanden, waarin strangen, kolken, rivierduinen en hakhoutbosjes voorkomen. Langs het Zwarte Water komen nattere graslanden voor. Dit gebied herbergt veel kievitsbloemgraslanden. Het betreft hier één van de topgebieden in Europa voor kievitsbloemhooilanden (behorend tot H6510, subtype B). Daarnaast komt in het gebied een aantal hardhoutooibosjes voor. Ook komen relicten van blauwgraslanden voor. Op hoger liggende zandige ruggen en langs en op de dijken komen lokaal goed ontwikkelde glanshaverhooilanden voor. Lokaal zijn abelen-iepenbossen aanwezig.

Doelstellingen

In onderstaande tabellen zijn de doelstellingen voor de habitattypen, soorten en vogels weergegeven. Zij hebben gezamenlijk de begrenzing van dit Natura 2000-gebied bepaald. De doelstellingen zijn gericht op de leefgebieden van plantengemeenschappen (habitattypen) en soorten. Op basis van de regels vanuit Europa, vertaalt in de Nederlandse wetgeving, mag er geen verslechtering optreden van leefgebieden van soorten en/of plantengemeenschappen. Dat wordt beoordeeld ten opzichte van de datum waarop dit gebied onder de bescherming werd gebracht van de Europese Vogelrichtlijn (24 maart 2000) danwel de Europese Habitatrichtlijn (7 december 2004). Voor zover er sprake is van een behoudsdoelstelling moet dit gezien worden als een minimumeis.

Doelstellingen voor habitattypen

		Landelijke staat van instandhouding	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit
H3150	meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	-	>	>
H6120	*stroomdalgraslanden	--	=	=
H6410	blauwgraslanden	--	=	=
H6430A	ruigten en zomen (moerasspirea)	+	=	=
H6510A	glanshaver- en vossenstaarthooilanden (glanshaver)	-	=	=
H6510B	glanshaver- en vossenstaarthooilanden (grote vossenstaart)	--	>	=
H91F0	droge hardhoutooibossen	--	>	>

Toelichting symbolen:

SVI -- zeer ongunstig; - matig gunstig, + gunstig

= Behoudsdoelstelling

> Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling

Doelstellingen voor habitatsoorten

		Landelijke staat van instandhouding	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit	Doelstelling populatie
H1134	bittervoorn	-	=	=	=
H1149	kleine modderkruiper	+	=	=	=

Toelichting symbolen:

SVI -- zeer ongunstig; - matig gunstig, + gunstig

= Behoudsdoelstelling

> Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling

Doelstellingen voor broedvogels

		Landelijke staat van instandhouding	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit	Draagkracht voor aantal broedparen ¹⁸
A021	roerdomp	--	=	=	1
A119	porseleinhoen	--	=	=	10
A122	kwartelkoning	-	=	=	5
A197	zwarte Stern	--	>	>	60
A298	grote karekiet ¹⁹	--	>	>	2

Toelichting symbolen:

SVI -- zeer ongunstig; - matig gunstig, + gunstig

= Behoudsdoelstelling

> Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling

¹⁸ Betreft een 'ten minste' omschrijving en is het minimum dat aanwezig moet zijn.

¹⁹ In het definitieve aanwijzingsbesluit van het Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht' wordt in het besluit aangegeven dat de Grote karekiet is aangewezen als niet-broedvogel. Ook in hoofdstuk 4 van de Nota toelichting van het besluit wordt dit zo aangegeven. Echter, in hoofdstuk 5 (Instandhoudingsdoelen) van de Nota van toelichting wordt de Grote karekiet als broedvogel aangeduid.

De Grote karekiet is uitsluitend in de zomer in Nederland aanwezig om hier te broeden (profieldocument Grote karekiet, Ministerie LNV 2009). Hij overwintert in Afrika. De aanwijzing van deze soort in het besluit als niet-broedvogel duidt dus op een verschrijving. Wij gaan daarom in onze beoordeling uit van aanwijzing van deze soort als broedvogel.

Doelstellingen voor niet-broedvogels

		Landelijke staat van instandhouding	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit	Draagkracht voor aantal vogels ²⁰	Functie van het gebied
A037	kleine zwaan ²¹	-	=	=	4	f
A041	kolgans	+	= (<)	=	2100	f
A050	smient	+	= (<)	=	570	s/f
A054	pijlstaart	-	=	=	20	f
A056	slobeend	+	=	=	10	f
A125	meerkoet	-	=	=	320	f
A156	grutto	--	=	=	80	s/f

Toelichting symbolen:

- SVI -- zeer ongunstig; - matig gunstig, + gunstig)
 = Behoudsdoelstelling
 > Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling
 =(<) doel heeft 'ten gunste van' formulering
 s betreft slaappleatsfunctie
 f betreft foerageerfunctie

Binnen het juridische kader van de Habitatrichtlijn is verslechtering van aanwezige waarden niet toegestaan. In aanwijzingsbesluiten wordt met een "ten gunste formulering" een uitzondering gemaakt als er uitbreiding moet plaatsvinden van een in ongunstige staat verkerend habitatype of soort én die uitbreiding alleen kan plaatsvinden ter plekke van een reeds aanwezig ander habitatype of leefgebied van een soort en het geen uitstel duldt (Natura 2000 doelendocument). Het aanwijzingsbesluit voor dit Natura 2000-gebied kent de bepaling dat het foerageergebied van de kolgans (A041) en de smient (A050) mag afnemen ten behoeve van de habitattypen glanshaver- en vossenstaarthooiland, type grote vossenstaart (H6510B) of droge hardhoutoibossen (H91F0). Er moeten maatregelen genomen worden om de oppervlakten van deze habitattypen te vergroten. Het is hierbij toegestaan dat dit deels ten koste gaat van het foerageergebied van de kolgans en de smient.

²⁰ Aantallen zijn een seizoensgemiddelde. Het seizoensgemiddelde is het gemiddelde aantal in een gebied aanwezige vogels over het gehele seizoen, berekend aan de hand van maandelijks uitgevoerde tellingen over een reeks seizoenen (1999/2000-2003/2004).

²¹ In het definitieve aanwijzingsbesluit van het Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht' wordt in het besluit aangegeven dat de Kleine zwaan is aangewezen als broedvogel. Ook in hoofdstuk 4 van de Nota toelichting van het besluit wordt dit zo aangegeven. In hoofdstuk 5 (Instandhoudingsdoelen) van de Nota van toelichting wordt de Kleine zwaan als niet-broedvogel aangeduid.

De Kleine zwaan is in Nederland alleen in de winter aanwezig. De soort arriveert in oktober in ons land en trekt, afhankelijk van weersomstandigheden, deels door naar Engeland. In Nederland worden de hoogste aantallen in november-januari aangetroffen. In februari/maart trekt de Kleine zwaan weer weg naar het noorden (Profieldocument Klein zwaan, Ministerie van LNV 2009). Voor deze soort geldt dat hij in de broedperiode niet in Nederland voorkomt en dat hier kan worden uitgegaan van een verschrijving bij de aanwijzing van deze soort als broedvogel. Wij gaan voor de Kleine zwaan daarom in onze beoordeling uit van aanwijzing als niet-broedvogel.

BIJLAGE 4- Ecologisch werkprotocol